

Наступний пакет методик діагностики компетентності був спрямований на визначення когнітивно-діяльнісного компонента досліджуваного феномену. При з'ясуванні рівнів сформованості цього компонента була використана методика самооцінки рівня кваліфікації працівників сфери обслуговування П. Демидова, А. Карпова, І. Кузнецової, В. Шадрикова [3]. Респондентам пропонувалося заповнити лист самооцінки професійної діяльності. Після заповнення листа самооцінки обчислювалися середні значення кожного показника і підсумковий бал, який віддзеркалював уявлення респондента про рівень його компетентності.

Також, для визначення когнітивно-діяльнісного компонента організаційно-методичної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування використовувалися методи спостереження за діяльністю студентів під час практичних занять та проходження виробничих і технологічних практик; за результатами модульного й підсумкового контролю під час екзаменаційних сесій.

Для дослідження особистісно-рефлексивного компонента застосовувалися експрес-діагностика особистісної конкурентоспроможності (модифікований варіант Н. Фетіскіна) [5]. Соціально-комунікативна здатність майбутніх фахівців сфери обслуговування вивчалася з використанням методики Е. Гельфман, Л. Демидової, М. Холодної [1]. У зазначеній діагностиці виділялося п'ять шкал: соціально-комунікативна адаптивність, прагнення до згоди, нетерпимість до невизначеності, орієнтація на уникнення невдач, фрустраційна толерантність (стійкість у прояві почуттів).

Діагностичні методики належить одна з провідних ролей у навчально-виховному процесі вищої школи. Науково-методична обґрунтованість діагностичних процедур і методик вивчення професійної компетентності вчителів природничих спеціальностей покликана забезпечувати оперативність і динамізм управління системою їх професійної підготовки, своєчасне виявлення можливих деформацій і їх коригування у процесі особистісно-професійного саморозвитку.

Література

1. Гельфман Е., Холодна М., Демидова Л. Психологічні основи конструювання навчальної інформації *Психологічний журнал*. 1993. Том 14. № 6. С. 35–45.
2. Педагогічна діагностика : методичні рекомендації / укладач В. І. Уруський. Тернопіль, 2012. 129 с.
3. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты: уч. пособие. Самара : Издательский Дом «БАХРАХ – М», 2008. 672 с.
4. Турищева Л. В. Професійний розвиток педагога: психологічний аспект. Х. : Вид. група «Основа», 2006. 144 с.
5. Фетискин Н. П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. М. : Изд-во Института Психотерапии, 2002. 490 с.

Омельчук О. В.

канд. пед. наук, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій,
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка,
м. Кременець

СОЦІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Моніторинг якості освіти як наукове дослідження надає об'єктивну інформацію про дійсний стан освіти, надає можливість відкривати можливості для постійних продуктивних змін цієї якості, що виявляються у структурі, змісті, цілях, технологіях, цілях і результатах освіти [1, с. 247].

У зв'язку із забезпеченням внутрішньої оцінки якості освіти в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка створено Сектору моніторингу якості освіти.

Діяльність Сектору моніторингу якості освіти спрямована на впровадження в Академії системи забезпечення якості освітніх послуг, що відповідає Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Основними функціями сектору є здійснення організаційної, інформаційної та аналітичної роботи, пов'язаної з напрацюванням системи моніторингу освітнього процесу в рамках системи забезпечення якості освіти в Академії.

Для реалізації основних функцій Сектор: – здійснює організацію моніторингових процесів в Академії, зокрема щодо якості освітньо-професійних програм та якості організації освітнього процесу, надання сервісних послуг структурними підрозділами Академії, втілення ідеї студентоцентризму в освітній процес, дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, використання форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, реалізації індивідуальних траєкторій навчання здобувачів вищої освіти, організації самостійної роботи, забезпечення безпеки освітнього середовища тощо.

Одним з основних шляхів отримання такої інформації є організація та проведення моніторингових досліджень, оскільки моніторинг є спеціальною системою тривалого спостереження, котра дозволяє об'єктивно вимірювати якість освіти, оцінювати та глибше зрозуміти причини сучасних недоліків практичного застосування цієї системи й на підставі цього прогнозувати основні тенденції та динаміку розвитку освітньої галузі [2].

Важливе значення для управління якістю освітньої діяльності у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка мають різні форми зворотнього зв'язку. У закладі вищої освіти проводяться такі види соціологічних опитування:

1. Опитування здобувачів вищої освіти про особливості освітнього процесу з використанням дистанційних технологій.
2. Опитування викладач очима студентів.
3. Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійної програми.
4. Опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітньо-професійної програми.
5. Опитування здобувачів вищої освіти щодо безпеки освітнього середовища.
6. Опитування здобувачів вищої освіти "Молодь проти корупції".
7. Опитування здобувачів вищої освіти щодо відпрацювання пропущених навчальних занять у другу половину дня.
8. Опитування випускників, які навчалися за освітньо-професійною програмою.
9. Опитування здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання.
10. Опитування здобувачів вищої освіти щодо вільного вибору навчальних дисциплін.
11. Опитування здобувачів вищої освіти випускних курсів та випускників Академії щодо особливостей працевлаштування.
12. Опитування щодо втілення ідеї студентоцентризму в освітній процес як шляху успішної реалізації компетентнісного підходу.
13. Опитування науково-педагогічних працівників про особливості освітнього процесу з використанням дистанційних технологій.
14. Опитування науково-педагогічних працівників щодо внутрішнього забезпечення якості освіти в академії.
15. Опитування роботодавців щодо якості освітньо-професійної програми.

Системне проведення «Сектором моніторингу якості освіти» академії соціологічного моніторингу є обов'язковою складовою системи забезпечення якості на академічному рівні, оскільки інформація отримана за результатами соціологічних опитувань здобувачів вищої освіти, викладачів, роботодавців, інших зацікавлених сторін, свідчить про результативність надання освітньої послуги академії та має бути враховано при формуванні акредитаційного самоаналізу, стати одним із критеріїв оцінки педагогічної діяльності

викладачів та при їх обранні на посаду. Очевидно, що моніторинг має мати періодичний і системний характер.

Література

1. Проценко І. І., Гудименко К.М. Моніторинг як інструмент визначення якості освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2015, № 4 (48) С. 247-255.
2. Гордійчук С. В. Якість як пріоритетний напрям освітньої діяльності медичного навчального закладу. Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка (педагогічні науки) Випуск 6 (303), жовтень, 2016. С. 100-107.

Орлова Н. С.

асистент кафедри основ виробництва та дизайну

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ХУДОЖНЬОГО ПРОЄКТУВАННЯ ОДЯГУ НА ОСНОВІ ПРИНЦИПІВ БІОНІКИ

Одним з найбільш важливих напрямів розвитку творчих здібностей дизайнера є біонічний підхід, як метод художньо-технічної творчості. Біонічні форми широко використовуються в художньому проєктуванні одягу з середини ХХ століття. Останнім часом спостерігається зростання наукових публікацій, в яких із різних точок зору розглядаються проблеми вивчення біотектонічних закономірностей формоутворення костюма. Аналізу загальних та окремих принципів і методів проєктування форми одягу присвятили наукові пошуки такі дослідники, як Т. Бердник, С. Ванькович, І. Давіденко, О. Данилова, Т. Козлова, М. Колосніченко, Ю. Легенький, Т. Ніколаєва, К. Пашкевич та інші.

Розвиток навичок асоціативного формоутворення, вивчення біотектонічних закономірностей побудови природних об'єктів, з метою створення принципово нових форм та конструкцій в галузі дизайну одягу, потребує розробки наукових методик, засобів дослідження природних аналогів, а також розробки сучасних програм підготовки дизайнерів різних напрямів, що включають методично обґрунтовані елементи біонічного підходу до теорії формоутворення костюма.

Використовуючи біонічні принципи у процесі навчання художнього проєктування одягу майбутній дизайнер намагається визначити у природному оточенні особливі ергономічні та естетичні види закономірностей. Трансформація природного витоку в нові форми костюма проходить поетапно:

– на першому етапі відбувається аналіз об'єктів живої природи: пропорцій, пластики, фактури поверхні, колористичного вирішення; досліджується їх поведінка, засоби пересування, характерні пози тощо;

– на етапі аналітичних досліджень аналізуються та визначаються найбільш характерні риси біоформ, виділяються їх головні типологічні ознаки, якими можуть бути: незвична форма, пропорційне членування форми, ритмічна організація її елементів, фактура, колорит;

– на основі серії ескізів творчий виток поетапно трансформується в умовно-узагальнений стилізований образ, що вимагає від художника здатності абстрагування в ескізі, вміння відмовлятися від другорядних, мало значущих рис, виділяти головні особливості, як художнього образу, і як функціонального об'єкту;

– на етапі остаточної проробки ескізного проєкту визначається головна характеристика-ознака біооб'єкта, яка приймається за основу в роботі над серією ескізів костюмів. Образ костюма, що створюється, стилізують та узагальнюють.

Головне завдання цих етапів, збереження образно – асоціативного зв'язку з витокком натхнення та естетичне пропорціювання форми костюма на основі пропорцій людської фігури [1].

Важливим етапом для художнього проєктування моделей одягу є аналіз вибору матеріалів, який передбачає характеристику фактури, пластичних властивостей матеріалів, кольору біооб'єктів.